

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΕΝ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

ΠΑΡΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΖ. ΤΥΠΑΛΛΟΥ

ΕΦΟΡΟΥ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

ΚΑΙ

ΤΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Χ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ.

1857.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ

Τὰ Βιβλία, φυλλάδια, πίνακες κτλ. τῆς Δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκης, μὴ ὑπερβαίνοντα κατὰ τὸ 1842 ἔτος τὸν ἀριθμὸν τῶν δέκα καὶ ἑξ̄ χιλιάδων, μετεκομίσθησαν εἰς τὸ νεώτεστον Πανεπιστήμιον, καὶ εἰς μίαν τῶν αἰθουσῶν τῆς νῦν Βιβλιοθήκης κατετέθησαν. Ἡ δὲ Β. Κυβέρνησις διορίσασα Ἐφορον, καὶ Βιβλιοφύλακα ἐξέδωκε συγχρόνως ἀνάλογον τῆς τοιαύτης Βιβλιοθήκης Κανονισμόν, ὃν οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἤκολούθουν μέχρι τοῦ τέλους τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους 1856.

Ἀυξήθειος ὅμως, βαδμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἔκτοτε, ἐπὶ πολὺ τῆς Δημοσίας καὶ Πανεπιστημιακῆς Βιβλιοθήκης μέχρι τῶν 90,000 ὡς ἔγγιστα τόμων, φυλλαδίων καὶ πινάκων καὶ τῶν ἔργων πολλαπλασιασθέντων, ἠὔξησε, κατ' ἀναλογίαν, καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ Προσωπικοῦ ἢ δὲ ἀνάγκη τελειότερον Κανονισμόν κατ' ἐκάστην ἐρίνετο μᾶλλον ἐπαισθητή. Τὸ Σ. ἐπομένως Ὑπουργεῖον τῆς Ἐκπαιδεύσεως σχεφθὲν ὠρίμως συνέταξε νέον Κανονισμόν, καὶ πρὸς τὴν Ἐφορίαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 7875, Διεκπ. 4129 Ἐγγράφου αὐτοῦ τὴν 4 Δεκεμβρίου 1856 ἐδύστησε.

Συγχρόνως δὲ ἡ Β. Κυβέρνησις, προνοοῦσα καὶ περὶ τῆς Ἐθνικῆς τῶν ἀρχαίων Νομισμάτων Συλλογῆς, ἣτις ἀπὸ τοῦ 1843 ἔτους μέχρι τῆς σήμερον ἐτριπλασιάσθη, ἀπεφάσισεν ἵνα ἠυθμίση καὶ τὸν οὐσιωδέστατον τοῦτον κλάδον. Διὸ κατὰ πρότασιν τοῦ Σ. Ὑπουργεῖον τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐδιορίσθη τὴν 3ην Νοεμβρίου 1856 δι' Ὑψηλοῦ Β. Διατάγματος ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 6421, Διεκπ. 3418 Νομισματογνώμων Ὁ Κ. Ἀχιλλεὺς Πομπολάκας, νέος, ἔχων εἰδικὰς γνώσεις, καὶ ἰκανότητα, καὶ δι' οὗ προεπαθήσαντες ἐτακτοποιήσαμεν ὁπωσοῦν τὴν Ἐθνικὴν τῶν ἀρχαίων Νομισμάτων Συλλογὴν. Φθάσαντες δὲ εἰς τὸ τέμα τῆς ἐπιπόνου ταύτης ἐργασίας, κρίνομεν ἀναγκαῖον καὶ ἀφενκτον ἵνα γνωστοποιήσωμεν πρὸς τὴν Σ. Κυβέρνησιν καὶ τὸ ἔθνος ὅποιαν παρελάβομεν κατὰ τὸ ἔτος 1843 Νομισματικὴν Συλλογὴν, καὶ ὅποιαν κατὰ τὸ ἔτος 1857 ἔχομεν.

Ἡ πρώτη ἰδέα, καὶ ἡ πρώτη σύστασις Νομισματικῆς Ἐθνικῆς Συλλογῆς χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1829 ἔτους. Τὰ συλλεχθέντα τότε Νομίσματα ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πολυμαθοῦς Κ. Ἀνδρέου Μονδοξύδου ἀγροοῦμεν ὅμως ὅποια, καὶ ὅποσα ἀρχαῖα Νομίσματα συλλέξας ἀφησεν ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ.

Ἀλλὰ περὶ τὸ 1833 ἔτος ἡ ἐλθοῦσα ἀντιβασιλεία κρίνασα, φαίνεται, ἀξίαν προσοχῆς τινος τὴν Συλλογὴν ταύτην, προσεκάλεσεν ἐκ Σουηδίας τὸν Νομισματογνώμονα Γέδεν, πρὸς ὃν ἀνέθεσε τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐνπαρχόντων Νομισμάτων, ἐπὶ μισθῷ μηνιαίῳ δραχ. 350, ὃν ἀνέθεσε τὴν διεύθυνσιν καὶ δραχ. 100 κατὰ μῆνα πρὸς ἀγορὰν ἀρχαίων Νομισμάτων.

Μετὰ δὲ τὴν ἀποβίωσιν τούτου ἡ Σ. Β. Κυβέρνησις ἐπεφόρτισε τὸν Καθηγητὴν τῆς Ἀρχαιολογίας Κ. Ρόβς, ὅπως ἐπιμελήται τῆς Ἐθνικῆς Συλλογῆς, διορίσασα πρὸς αὐτὸν ἐπιμισθίον ἐκ δραχ. 100, καὶ ἐτέρας δραχ. 100 κατὰ μῆνα πρὸς ἀγορὰν ἀρχαίων Νομισμάτων.

Μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Καθηγητοῦ Κ. Ρόβς ἐνεπιστεύθη ἡ Σ. Κυβέρνησις τὴν Συλλογὴν τῶν Νομισμάτων εἰς τὸν ἀοίδιμον Γυμνασιάρχην Γεννάδιον. Καὶ μετὰ τοῦτον εἰς τὸν φιλόπονον καὶ ἐνάρετον ἔφορον τῶν Ἀρχαιοτήτων Κ. Πιττάκην, ὅστις ἐφρόντιζε τὰ περὶ τῆς Νομισματικῆς μέχρι τῆς 4ης Ἀυγούστου τοῦ 1853.

Κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν ταύτην μετεφέρθη ἡ τῶν Νομισμάτων Συλλογὴ ἐντὸς Νομισματοθήκης εἰς τὸ Κατάστημα τῆς ἡμετέρας Βιβλιοθήκης, καὶ δι' Ὑψηλοῦ Β. Διατάγματος παρεδόθη αὕτη εἰς τὴν διεύθυνσιν ἡμῶν, ἀνευ ὅμως ἐπιμισθίου, οὐδὲ προεπιχορηγήσεώς τινος πρὸς ἀγορὰν Νομισμάτων.

ΠΙΝΑΞ ΣΤ'.

Δωρον τοῦ ἐν Ταυρίνῳ Καθηγητοῦ Παραβία.

Χρυσᾶ.	Ἄργυρᾶ.	Χάλκινα.	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον
—	6 ^α)	7 ^β)	—	13
—	2	382	—	384
—	—	10 ^γ)	—	10
—	8	399	—	407

Ελληνικὰ
 Ρωμαίων Αὐτοκρατόρων
 Βυζαντινῶν. »

(α) Ἀπαντα τῆς Μασσαλίας, δραγμαὶ βαρβάρου κατασκευῆς.
 (β) Δύο ἐξ αὐτῶν τῆς Νεμαύσου (Nemausus) ἐν Γαλλίᾳ, τοῦ Αὐγούστου καὶ Ἀγρίππα.
 (γ) Τὸ ἐν Ἰουστίνου Β'. καὶ Σοφίας, ἐπίχρυσον.

ΠΙΝΑΞ Ε'

Δωρον τοῦ ἐν Πανωνίᾳ Οὐγγαρίᾳ καὶ Ἀλβανίᾳ Νότου

Χρυσᾶ.	Ἄργυρᾶ.	Χάλκινα.	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον
—	—	109	—	109
—	—	1	—	1
—	—	119	—	119
—	—	17	—	17
—	—	116	—	116
—	—	107	—	107

Ελληνικὰ
 Ρωμαίων Αὐτοκρατόρων
 Βυζαντινῶν. »

ΠΙΝΑΞ Ζ'

Προσφορά τῆς Κυρίας Λουκίας Λουριώτου.

Χρυσᾶ.	Ἀργυρᾶ.	Χάλκινα.	Μολίβδ.	Τὸ ὄλον.
—	61 ^{α)}	—	—	61
—	—	—	—	—
—	5 ^{β)}	54 ^{γ)}	—	59
—	—	2	—	2
—	—	7	—	7
—	—	2	—	2
—	66	65	—	131

Ελληνικὰ

Προσφορά τοῦ Κυρίου Σωτηρίου Λαφαζάνη, ἐμπόρου ἀρχαίων νομισμάτων.

Ελληνικὰ

Ρωμαίων Ἀυτοκρατόρων

Βυζαντινῶν "

Τοῦ Μεσαιῶνος

(α) Ταῦτα τὰ νομίσματα εἰσὶ τὰ ἐφεξῆς: Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, τετράδραχμα τρία, δραχμαὶ εἰκοσιτέσσαρες.— Φιλίππου Γ' Ἀριδαίου, τετράδραχμον, δραχμαὶ τρεῖς.— Ἀθηνῶν, τετράδραχμα εἰκοσι, δραχμαὶ τέσσαρες, 1/2 δραχμαὶ (τριώβολα) ἑξ εἰσὶ δὲ ἅπαντα τῆς Μακεδονικῆς ἐποχῆς, ὡς προφανὲς γίνεται ἐκ τοῦ τρόπου τῆς τέχνης.

(β) Αἰνιῶνων Θεσσαλίας, τριώβολον.— Ἀθηνῶν, τριώβολον καὶ τριτατημόριον ἦτοι τριτημόριον 3/4 ὀβολοῦ.— Ἰστιαίας Εὐβοίας, δραχμή.— Μιτυλήνης Λέσβου, νῆσον παρὰ τῇ Αἰολίδι, 1/2 δραχμή.

(γ) Μεταξὺ αὐτῶν τὰ περιεργότερα εἰσὶ τὰ ἀκόλουθα: Φιλίππου Ε' βασιλ. τῆς Μακεδονίας.— Σικυῶνος, τοῦ Καρακάλλα.— Λακεδαιμόνος, με τύπους ἀθηναϊκούς.— Μεγαλοπόλεως Ἀρκαδίας, τοῦ Σεπτημίου Σεουήρου.— Ἀεῶν Κρήτης.— Χαλκίδος Εὐβοίας, τοῦ Λουκίου Οὐήρου.— Ἀδραμυττίου Μυσίας, με τὴν κεφαλὴν τοῦ κτίστου αὐτοῦ Ἀδραμύτου, ἀδελφοῦ τοῦ Κροίσου, τοῦ βαθυπλοῦτου τῆς Λυδίας βασιλέως.— Κύμης Αἰολίδος.— Κλαζομενῶν Ἰωνίας, με τὸν φιλόσοφον Ἀναξαγόραν καθήμενον.— Καισαρείας Καππαδοκίας, τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου, με ἐπιγραφὴν ἐμφαίνουσαν τὴν τῆς πόλεως θέσιν, ΚΑΙΣΑΡΕΩΝ Τῶν Πρὸς ΑΡΓΑΙΩ (ὄρει) ὁ δὲ τύπος παριστάνει τὸ Ἀργαῖον ὄρος.

ΠΙΝΑΞ Ι.

Λῶρον τοῦ ἐν Κοπενχάγη Κυρίου Καρόλου Χρ. Ράφν, συμβοίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Δανίας κτλ. κτλ.

Χρυσᾶ.	Ἄργυρᾶ.	Χάλκινα.	Μολύβδ.	Τοῦλον.
—	48 ^{α)}	—	—	48
—	48	—	—	48

Νομίσματα τοῦ Μεσαιῶνος . . .

τοῦ ἀρχαιοτέρου καλλιτέχνου ὄνθρου, προγενέστερα τῆς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐποχῆς ὠραιότητος διατηρήσεως.—Εὐκρατίδου Α', βασιλέως τῆς Βακτριανῆς (περὶ τὰ 180 πρ. Χρ. κατὰ Λουδ. Γρότεφενδ), ὀβολός μὲ ἐπιγραφὴν ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ, καὶ τύπον τῶν πύλων τῶν Διοσκουρέων. Νόμισμα καλῶς διατετηρημένον καὶ λίαν περιεργον.

(ζ) Εἰσὶ καὶ ταῦτα ἅπαντα ὠραίας διατηρήσεως καὶ τῶν ἐξῆς πόλεων Ἐλευσίνας Ἀττικῆς.— Παγῶν αὐτόθι (ἀρχαίης ὁμοσπονδίας).—Ἄνδρου νήσου, καλλιτέχνον.—Χαλκίδος Εὐβοίας.—Κέω νήσου, ἐν γένει, μὲ ὠραίαν ἀρχαίαν πρασίην ὀξυδάσιν.—Ἰουλίδος αὐτόθι, πέντε μὲ τύπους διαφόρους καὶ ὠραίας ὀξυδάσιν καὶ λίαν ἀσ αὐτόθι.—Κορησίας αὐτόθι.—Προυσίον Α. ἢ Β', βασιλέων Βιθυνίας, μὲ πρασίην σιλπηὴν ὀξυδάσιν καὶ λίαν ὠραίας διατετηρημένον.—Γάργαρα Μυσίας.—Ἀτάλου Β', βασιλέως Περγάμου Μυσίας, μὲ ἐπιγραφὴν ΦΙΛΕ-ΤΑΙΡΟΥ, καλλιτέχνον καὶ μὲ ὠραιότητα πρασίην σιλπηὴν ὀξυδάσιν.—Ἀλεξανδρείας Τρωάδος.—Σκηφοῦ αὐτόθι, Φανστίνης τῆς νεωτέρας, συζύγου τοῦ Μ. Ἀυρηλίου καλλιτέχνον, καλῆς διατηρήσεως καὶ μὲ ὠραίαν πρασίην ὀξυδάσιν.—Αφροδισιάδος Καρίας, μὲ ἐπιγραφὴν ΙΕΡΑ ΣΥΝΚΛΗΤΟΣ καὶ κεφαλὴν τῆς Συγγλήτων ὠ-πρασίην ὀξυδάσιν.—Αφροδισιάδος Καρίας, μὲ ἐπιγραφὴν ΔΙΑ ΟΡΘΡΙΟΥ ΙΕΡΩΝΟΣ ἰδιαιτέρος τρόπος τοῦ μεταχειρίζεσθαι τὴν μαίκτης ἐποχῆς.—Ταβῶν αὐτόθι, μὲ ἐπιγραφὴν ΔΙΑ ΟΡΘΡΙΟΥ ΙΕΡΩΝΟΣ ἰδιαιτέρος τρόπος τοῦ μεταχειρίζεσθαι τὴν ΔΙΑ ἀντὶ τῆς ΕΠΙ προθέσεως ὑπὸ τινος τῆς Μικρῆς Ἀσίας ἐπαρχιῶν. Νόμισμα ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς.—Ρόδου νήσου αὐτόθι, νομισματοδόμητον (Medaillon) μὲ ἐπιγραφὴν ΡΟΔΙΩΝ ΕΠΙ ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ ΤΑΜΙΑ καὶ τύπον Νίκης τροπαιοφόρου.—Νινευῆς Ἀσσυρίας (ῥωμαϊκῆς ἀποικίας), τοῦ αυτοκράτορος Μαξιμίμου Α', τοῦ Θρακῆς, μὲ λατινικὰς ἐπιγραφάς. Λίαν σπάνιον καὶ ὀλίγα τὰ Μουσεία τὰ κατέχοντα νομίσματα τῆς πόλεως ταύτης.

(η) Μιχαὴλ Β', τοῦ Τραυλοῦ, καὶ Θεοφίλου υἱοῦ αὐτοῦ. Νόμισμα καλῶς διατετηρημένον.

(α) Εἰσὶ δὲ ταῦτα ἅπαντα μικροῦ μεγέθους καὶ λεπτότατα, κοπέντα εἰς Νορβηγίαν, ἔχοντα ἀφ' ἑνὸς μὲν τύπον ἀνάγλυφον σταυροῦ ἢ διαφόρων στοιχείων ἐντὸς κύκλων διπλῶν ἢ μονῶν ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸν ἴδιον τύπον ἔγκοιλον. Τὰ νομίσματα ταῦτα εἰσὶ ἐκ τοῦ εἶδους τῶν λεγομένων ἐλασμάτινα (numi bracteati), ἅτινα ἐκόπ-τοντο μὲ ξυλίας σφραγίδας εἰσῆχθησαν δὲ πιθανῶς κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα, μ' ὅλον ὅτι τὰ ἀρχαιότερα γνωστὰ τοῦ ῥηθέντος εἶδους εἰσὶ τοῦ ΙΒ', καὶ κατηγογήθησαν περὶ τὸν ΙΔ'. Πόλεις τινὲς δὲ ἐξηκολούθησαν κόπτεσθαι τοιαῦτα νομίσματα μέχρι τέλους τοῦ ΙΖ' αἰῶνος.

ΠΙΝΑΞΙΑ

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ.

Χρυσά.	Ἀργυρά.	Χάλκινα.	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον.
15	803	1995	12	12825
—	650	9	—	659
13	456	2372	1	12842
5	1	1416	1	1423
15	169	349	4	527
—	—	105	—	105
38	2079	6246	18	8381

ΕΛΛΗΝΙΚΑ
 ΡΩΜΑΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ.
 ΡΩΜΑΙΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ
 ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ »
 ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩ-
 ΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
 ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΔΙΑΝ ΕΦΘΑΡΜΕΝΑ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Παρατηρήτέον ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνω ῥηθέντων νομισμάτων ἐλαττωθήσεται (ἐξαιρουμένων τῶν χρυσῶν) διότι πολλὰ ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ὅμοια κατὰ τὸν τύπον, τὸ εἶδος καὶ τὴν ἐποχὴν προσέτι οὐκ ὀλίγα εἰσὶ λίαν κακῶς διατετηρημένα. Συνεπεία τοίνυν τῶν λεχθέντων, τὰ μὲν πλεονάζουσι, τὰ δὲ εἰσὶν ἀνάξια νὰ κατέχασθαι εἰς Συλλογὴν νομισμάτων.

ΑΘΗΝΗΣ, κατὰ μῆνα Ἰούνιον, 1857.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΤΥΠΑΛΔΟΣ,
 Ἐφορὸς τῶν Βιβλιοθηκῶν καὶ τῆς Νομισματικῆς Συλλογῆς.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΟΣΤΟΛΚΑΣ,
 Νομισματογνώμων.

ΠΙΝΑΞ ΙΒ΄.

Προσφορά του Ευγενεστάτου Βασιλέως Κυρίου Αντωνίου Πρόεσχ' Οστέν, υπιλάρχου εις την υπηρεσίαν της Α. Μ. του Αυτοκράτορος της Αυστρίας.

Χρυσά.	Αργυρά.	Χάλκινα.	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον.
—	12 α)	129 β)	—	141
—	12	129	—	141
—	—	—	—	8381
—	—	—	—	8522

Νομίσματα Ῥωμαίων Αυτοκρατορῶν κοπέντα εις Ἀλεξάνδρειαν τῆς Αἰγύπτου. . . .

Προσθέσει τοῦ ὀλικοῦ ἀριθμοῦ, ὅπερ ἐν τῷ προηγουμένῳ τῆς ἀνακεφαλαιώσεως πίνακι δημειοῦται. . . .

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Τὴν ἀξιόλογον ταύτην Συλλογὴν, ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς βᾶσις πρὸς σχηματισμὸν τοῦ εἶδους τῆς, ἐν ᾧ ὀλίγη ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν νομισματικῆς Συλλογῆς, ἐλάβομεν μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς παρούσης ἐκδόσεως.

α) Ταῦτα, ἅπαντα καλῶς διατηρημένα, εἰσὶν ἐξ ἀργύρου ἀκαθάρτου, ὅπερ οἱ γάλλοι νομισματολόγοι Pottin ἀνόμασαν, τῶν ἐξῆς αυτοκρατορῶν Νέρωνος, ὀκτώ, τῶν ὁποίων τὸ ἓν μὲ τὴν προτομὴν τῆς Ποππίας, δευτέρας τοῦ Νέρωνος συζύγου· Ἀδριανοῦ τρία, μὲ τύπους παριστάνοντας τὸν Νεῖλον ποταμὸν, καὶ τὸν Σέραπιν. — Αντωνίου τοῦ Εὐσεβοῦς, ἓν, μὲ τὸν Σέραπιν.

β) Εἰσὶ καὶ ταῦτα τὰ πλεῖστα ὠραίας διατηρήσεως, ἦτοι Ἐλαγαβάλου (Ἐλαιαγαβάλου καθ' Ἡρωδιανόν), τρία, τῶν ὁποίων τὸ ἓν μὲ τὴν τοῦ Νεῖλου προτομὴν. — Σεουήρου Ἀλεξάνδρου, εἰκοσιτρία μὲ διαφόρους παραστάσεις. — Μαιμνίου Ἀ., τοῦ Θρακίος, ἑννέα μὲ τύπους διαφορετικοῦς. — Γορδιανοῦ Γ', δεκαοκτὼ διαφέροντα κατὰ τοὺς τύπους, καὶ τινὰ ἐξ αὐτῶν λίαν ὠραίως διατετηρημένα. — Φιλίππου Α', δεκαεπτὰ μὲ τύπους διαφόρους, ὠραίας διατηρήσεως. — Φιλίππου Β', ἑπτὰ διαφορετικὰ κατὰ τοὺς τύπους ὠραίας διατηρήσεως. — Τραϊανοῦ Σεκίου, πέντε λίαν ὠραίας διατηρήσεως. — Τρεβονιανῶν Γάλλου, δύο ὠραιότατα. — Οὐπλιριανῶν, δώδεκα, λίαν ὠραίως διατετηρημένα καὶ διαφέροντα κατὰ τοὺς τύπους. — Γαλλιανοῦ, δέκα, τῶν ὁποίων τινὰ ὠραίας διατηρήσεως. — Σαλωνίνας, συζύγου τοῦ Γαλλιανοῦ, ἑνδεκά, ἅπαντα καλλίστης διατηρήσεως. — Κλαυδίου Β', τοῦ Γοτθικοῦ, δώδεκα μὲ τύπους διαφορετικοῦς, τῶν ὁποίων οἱ περιεργότεροι εἰσὶ τοῦ Ποσειδῶνος κρατοῦντος ἄσταχυν, καὶ τῆς Ἐλπίδος κρατοῦσῆς ἄνθος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Ἐπιφέρει προσέτι καὶ συλλογὴ ἐκλεκτοτάτη γαλβανοπλαστικῶν ἐμμεγείων ἀρχαίων νομισμάτων, πεντακοσίων ὀγδοήκοντα ἐννέα τὸν ἀριθμὸν, ἧτοι 172 Ἑλληνικῶν, 229 τῆς ῥωμαϊκῆς Δημοκρατίας (νομίσματα οἰκογενειακά, *numi familiarum*), καὶ 188 Βυζαντινῶν, ἀπὸ Ἀρχαδίου μέχρι τῶν τῆς Τραπεζοῦντος Ἀυτοκρατόρων. Μεταξὺ δὲ τῶν Ἑλληνικῶν διαπρέπουσι διὰ τε τὴν καλλιτεχνίαν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν περιέργειαν, τὰ τῆς Μεγάλης καλουμένης Ἑλλάδος (*Magna Graecia*), τῆς Ταυρίδος (*Chersonesus Taurica*), οἱ διπλοὶ στατήρες τῆς Κυζίκου καὶ τῆς Λαμψάκου, πόλεων τῆς Μυσίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, καὶ ὠραία δευρὰ τῶν ἑλλήνων τῆς Βακτριανῆς βασιλείων. Πρὸς τούτοις μὴ ἀποβιωπητέα εἶσι καὶ τὰ ἀκόλουθα δύο· τὸ μὲν, ἐμμεγείον χρυσοῦ στατήρος σκύθου τινὸς ἀγνώστου βασιλέως Φαρζοῦ τῆς Ὀλβιοπόλεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας μετ' ἐπιγραφὴν [BA]ΣΙΛΕΟ[Σ] (οὕτως) ΦΑΡΖΟΙΟ[Υ], μετ' τύπον αἰετοῦ· εἰς τὸ πεδίο τῶν νομισμάτων ΟΔ, τουτέστιν ΟΔβιοπολιτῶν καὶ μονόγραμμα συγκείμενον ἐκ τῶν στοιχείων Α καὶ Π, ἐκ δὲ τοῦ ἄλλου μέρους τοῦ νομισματος φαίνεται ἡ κεφαλὴ τοῦ ῥηθέντος βασιλέως. Τὸ δὲ ἕτερον, ἐμμεγείον τετραδράχιμον ἐνὸς βασιλέως Καμνισκίρου, φέρον ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀγνώστου αὐτοῦ εἰς τὴν ἱστορίαν δυνάστου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΜΝΙΣΚΙΡΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ, καὶ τύπον Ἀπόλλωνος καθήμενον ἐπὶ ὄμφαλου τρίποδος. Ὁ δὲ ἰδιοκτήτης τοῦ περιεργωτάτου καὶ μοναδικοῦ αὐτοῦ νομισματος, Κύριος Βαρθολομαῖος, εἰκάζει ὡς ἐκ τοῦ τῆς τέχνης ἠνθμοῦ, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Καμνισκίρος ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Κιλικίαν ἢ εἰς τινα πλησίον αὐτῆς κειμένην χώραν, καὶ ὅτι ἡ ἐποχὴ τῆς βασιλείας του εἶναι ὡς ἔγγιστα περὶ τὰ 160 πρ. Χρ. Τὸ σπουδαῖον αὐτὸ νόμισμα ἐδημοσιεύθη εἰς τὰ τῆς Πετροπόλεως *Mémoires de la Société Impériale d'Archéologie, Volume VI (1852), pag. 173—174, Planche XXI, n.º 1.* Ἡ ῥηθεῖσα αὕτη τῶν ἐμμεγείων συλλογὴ ἐστὶ προσφορὰ τοῦ ἐν Πετροπόλει Κυρίου Ἐδουάρδου Λινδεν, διδασκάλου τῶν Μεγάλων Δουκῶν, υἱῶν τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀυτοκράτορος Ἀλεξάνδρου Β'.

Πρὸς τούτοις καὶ ἐν μικρὸν πινάκιον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖον εἰσι κεκολλημένα ὀκτὼ ἐμμεγεία γαλβανοπλαστικά ἀρχαίων νομισμάτων. Δῶρον τοῦ ἐν Πετροπόλει Κυρίου Βερνάρδου δὲ Κόηνε.

Ἐν τέλει ἰπάρχουσι καὶ τεσσαράκοντα τέσσαρα ἐμμεγεία γύψινα διαφόρων νομισματοδῆμων (*Médaillons*) νέων, φερόντων τὰς προτομὰς τινῶν τῆς Εὐρώπης δυναστῶν, στρατηγῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν.

ΠΙΝΑΞ Β'

Αριθμὸς	Ἔχνη	Μετρητὰ	Ἄλλα	Ἄλλα
141	—	128	12	—
142	—	129	13	—
1831	—	—	—	—
1832	—	—	—	—

Ἐπιφέρει προσέτι καὶ συλλογὴ ἐκλεκτοτάτη γαλβανοπλαστικῶν ἐμμεγείων ἀρχαίων νομισμάτων, πεντακοσίων ὀγδοήκοντα ἐννέα τὸν ἀριθμὸν, ἧτοι 172 Ἑλληνικῶν, 229 τῆς ῥωμαϊκῆς Δημοκρατίας (νομίσματα οἰκογενειακά, *numi familiarum*), καὶ 188 Βυζαντινῶν, ἀπὸ Ἀρχαδίου μέχρι τῶν τῆς Τραπεζοῦντος Ἀυτοκρατόρων. Μεταξὺ δὲ τῶν Ἑλληνικῶν διαπρέπουσι διὰ τε τὴν καλλιτεχνίαν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν περιέργειαν, τὰ τῆς Μεγάλης καλουμένης Ἑλλάδος (*Magna Graecia*), τῆς Ταυρίδος (*Chersonesus Taurica*), οἱ διπλοὶ στατήρες τῆς Κυζίκου καὶ τῆς Λαμψάκου, πόλεων τῆς Μυσίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, καὶ ὠραία δευρὰ τῶν ἑλλήνων τῆς Βακτριανῆς βασιλείων. Πρὸς τούτοις μὴ ἀποβιωπητέα εἶσι καὶ τὰ ἀκόλουθα δύο· τὸ μὲν, ἐμμεγείον χρυσοῦ στατήρος σκύθου τινὸς ἀγνώστου βασιλέως Φαρζοῦ τῆς Ὀλβιοπόλεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας μετ' ἐπιγραφὴν [BA]ΣΙΛΕΟ[Σ] (οὕτως) ΦΑΡΖΟΙΟ[Υ], μετ' τύπον αἰετοῦ· εἰς τὸ πεδίο τῶν νομισμάτων ΟΔ, τουτέστιν ΟΔβιοπολιτῶν καὶ μονόγραμμα συγκείμενον ἐκ τῶν στοιχείων Α καὶ Π, ἐκ δὲ τοῦ ἄλλου μέρους τοῦ νομισματος φαίνεται ἡ κεφαλὴ τοῦ ῥηθέντος βασιλέως. Τὸ δὲ ἕτερον, ἐμμεγείον τετραδράχιμον ἐνὸς βασιλέως Καμνισκίρου, φέρον ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀγνώστου αὐτοῦ εἰς τὴν ἱστορίαν δυνάστου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΜΝΙΣΚΙΡΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ, καὶ τύπον Ἀπόλλωνος καθήμενον ἐπὶ ὄμφαλου τρίποδος. Ὁ δὲ ἰδιοκτήτης τοῦ περιεργωτάτου καὶ μοναδικοῦ αὐτοῦ νομισματος, Κύριος Βαρθολομαῖος, εἰκάζει ὡς ἐκ τοῦ τῆς τέχνης ἠνθμοῦ, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Καμνισκίρος ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Κιλικίαν ἢ εἰς τινα πλησίον αὐτῆς κειμένην χώραν, καὶ ὅτι ἡ ἐποχὴ τῆς βασιλείας του εἶναι ὡς ἔγγιστα περὶ τὰ 160 πρ. Χρ. Τὸ σπουδαῖον αὐτὸ νόμισμα ἐδημοσιεύθη εἰς τὰ τῆς Πετροπόλεως *Mémoires de la Société Impériale d'Archéologie, Volume VI (1852), pag. 173—174, Planche XXI, n.º 1.* Ἡ ῥηθεῖσα αὕτη τῶν ἐμμεγείων συλλογὴ ἐστὶ προσφορὰ τοῦ ἐν Πετροπόλει Κυρίου Ἐδουάρδου Λινδεν, διδασκάλου τῶν Μεγάλων Δουκῶν, υἱῶν τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀυτοκράτορος Ἀλεξάνδρου Β'.

